



A VÁROSVÉDŐ

honlap: www.avarosvedo.hu • drótposta: avarosvedo@freemail.hu



A Környezetvédő Egyesület szervezésében Érd Természeti értékei című előadásorozat harmadik alkalmát tartották március 19-én, a Vörösmarty Gimnáziumban. Halász Antal, Kállainé Szerényi Júlia, Mácsai Anetta után ez alkalommal Kiss Gyöngyi a madarak vonulásáról tartott tanulságos előadást. Dr. Szerényi Gábor Érd állatvilágáról beszélt a hallgatóságnak a tőle megszokott tömény és érdekesítő stílusban.

ÉRD TERMÉSZETI ÉRTÉKEI



ÁPRILIS 23-án
17 órakor
Őrizzük meg
természeti értékeinket
záró rendezvény
a Vörösmarty Mihály
Gimnáziumban

DR. SZERÉNYI GÁBOR: Megnyitó
HALÁSZ ANTAL:

A természetvédelem jogi szabályozása –
lehetőségeink.

Meghívott előadó: Egy pozitív, jól működő
természetvédelmi példa bemutatása
Környezetvédő Egyesület: Összefoglaló

Környezetvédelem? Nem fontos!

Ha Ön ezer embert megkérdez, kedves Olvasó, hogy fontos-e a környezetvédelem, ezer ember válasza IGEN lesz. Ám ha ezer ember életének minden mozzanatát figyelemmel kísérelhetné, vajon hányan lehetnek közöttük igazán környezettudatosak? Erre már nem könnyű a válasz, de tartok tőle, hogy egy kézen megszámlálható. Kivágjuk a fákat, mérték nélkül öljük az állatokat, eldobjuk a csikket, a kukában köt ki a papír, pillepalack és üveg, égetjük a falevelet, műanyag zacskókba rakatjuk a boltban vásároltakat, díszes csomagolóanyagban adjuk az ajándékot – sorolják, kérem Önök is...

Városszerte március 31-én szemétygyűjtési akciót szerveznek különböző szervezetek. Ám legyen, biztos, hogy a jóakarat vezérli őket. Csakhogy milyen hatékonysággal? Hiszen ha egy angyal egy éjszaka megtisztítaná a várost az összes létező szeméttől, egy hét múlva ugyanúgy nézne ki, mintha mi sem történt volna. Valahol máshol kellene elkezdenni: a gyermek első lépésénél figyelni, hogy ne a virágot szakítsa le, hogy ne a macskát kínozza, hogy iskolába menet ne dobálja el az útfélelő házak kerítése mögé a csokipapírt, kóláspalackot. A kirándulás ne az tűzgyűjtést jelentse, ne a fa törzsébe vésvé hagyjunk magunk után maradandó emléket – sorolják, kérem Önök is...

Már számításokat lehet végezni, ki, mekkora ökológiai lábnyomot hagy maga után. De ha egy felelős állásban levő ember környezet-tudatlan, az talán még nagyobb bűn a környezet, az emberek ellen. A környezetvédelmi pályázatkiíró 8 példányban, műanyagba fűzve kéri a pályázatot, amelynek egy példánya mellékletekkel 69 oldal. A minisztériumok „üvegzebe” tele van autókkal és mobiltelefonokkal, új hivatalnoknak új berendezés jár, kidobni a régit. Sajnos, a mai magyar demokrácia csak pártok révén érvényesülhet, és sajnos a pártok nem környezettudatos állampolgárokat állítanak jelöltnek, hanem jó pártkatonákat. Ez így természetes. Csakhogy ha valakire a párt vagy a sors rábízott egy kis őrizni való helyet, hát vegye a fáradságot és tanuljon, tájékozódjon, ne adj Isten lobbizzon, képviselje azt az ügyet legjobb tudása, legtisztább lelkiismerete szerint. Ha pedig nem képes erre, álljon föl, ismerje be, hogy ő erre nem alkalmas, és engedjen teret másnak, aki talán tenne is valamit az Ügy érdekében. Kinek fontos ebben a városban a környezetvédelem – ? – sorolják, kérem Önök...

Bartos Csilla

Ön adója 1+1 százalékaival segítheti a civil szervezeteket. Ne hagyja veszni!

1% az egyházaknak, 1% a civileknek

Tisztelt Adózó! Kívülállóként sok ember számára az egyház kifejezés azonos a vallással: "az egyház az a hely, ahova az emberek templomba járnak". Ez az 1%-os kampányanyag azt szeretné elmondani, hogy a fenti megfogalmazás csak a jéghegy csúcsát veszi észre, mert a vallás hirdetése mindannyiunk számára kézzelfogható, "világi" eredményekkel is szolgálhat a hétköznapi életben.

Ma Magyarországon több mint egymillió ember kerül évente közvetlen kapcsolatba az egyházközösségek társadalmi munkájával. Sokan itt gyakorolják szakmájukat, mások tanulóként, betegként, rászorultként találkoznak az egyházi intézményekkel. Az általunk végzett szolgálat természetesen áttekintően még több embert érint. Oktatás, szociális munka, lelki- és testi beteggondozás; olyan területeken dolgozunk, melyek egy öregedő és elbizonytalanodott társadalom számára a legtöbb feladatot adják.

Függetlenül az állampolgárok világnézetétől, egy társadalom sem teheti meg, hogy magára hagyja az elesetteket, az alkoholistákat, a drogosokat, az öregeket és a fiatalokat. Arra kérjük, legyen szolidáris küldetésünkkel és segítse társadalmi, szociális munkánkat.

Az 1%-os felajánlás nem adakozás! Önnek külön teherként nem jelent. Intézményeink, munkatársaink számára viszont anyagi és erkölcsi szempontból is létfontosságú ez a segítség!

Éljen a lehetőséggel, adjon egy bizalmi szavazatot!

Adója 1%-ával támogassa az egyházak társadalmi munkáját!

Technikai számok:

Magyar Katolikus Egyház: 0011

Magyarországi Református Egyház: 0066

Magyarországi Evangélikus Egyház: 0035

Buddhista Misszió: 0341

www.katolikus.hu

www.reformatus.hu

www.evangelikus.hu

www.buddhizmus.hu

www.erdcenter.hu

A VÁROSVÉDŐ

a Környezetvédő Egyesület hírlevele

III. évfolyam 3. szám

Kiadó: Környezetvédő Egyesület Érd

Felelős kiadó az Egyesület elnöke

Szerkesztő: Bartos Kornélia Csilla

www.avarosvedo.hu

drótposta: avarosvedo@freemail.hu

Telefon: 06-30-328-2750

Az ÉRDI CIVIL FÓRUMOT alkotó non-profit szervezetek kéri a tisztelt adófizetőket, hogy szja-juk 1% -ával támogassák az alábbi szervezeteink valamelyikét.

| név | adószám |
|---|---------------|
| Tusculanum Alapítvány | 19186371-1-13 |
| Érdi Alkotók és Műv. Pártolók Egyesülete | 18703681-1-13 |
| Alapítvány a Gyermek Eg. Nevelésért | 19181895-1-13 |
| Érdi Birkózókért Alapítvány | 18680494-1-13 |
| Tusculanumi Nyugdíjas Egyesület | 18703698-1-13 |
| Mesház Alapítvány | 18672655-1-13 |
| Lehetőség a felzárkózáshoz Alapítvány | 18677942-1-13 |
| Emberi Hang Alapítvány | 18681495-1-13 |
| Mozgáskorlátozottak Érd és K. Egyesülete | 18704716-1-13 |
| Tigers Sportegyesület | 18692921-1-13 |
| Bonton Tánc Sport Egyesület | 18667431-1-13 |
| Jovicza Ignác Alapítvány | 19182803-1-13 |
| Környezetvédő Egyesület Érd | 18692354-1-13 |
| Napra Forgó Kht. | 20636571-2-13 |
| Együtt Egészségesen Alapítvány | 18676305-1-13 |
| Egymásért Alapítvány | 19175625-1-13 |
| Fészek Egyesület | 18663664-1-13 |
| Művelt Generációkért Alapítvány | 18669055-1-13 |
| Érdi Gimnázium Alapítvány | 19177933-1-13 |
| Sirius Állat-és Környezetvéd. Alapítvány | 18707379-1-13 |
| Poly-Art Alapítvány | 18667369-1-13 |
| A Jövő Iskolája Magyarországi Alapítványa | 18687903-1-13 |
| Lámpás 92' Közhasznú Alapítvány | 18662041-1-13 |
| Érd-Óváros Szt.Mihály Alapítvány | 18702147-1-13 |
| FOR-FA Csemete Alapítvány | 18674671-1-13 |
| Parkváros Óvodás Gyermekéért Alapítvány | 18680126-1-13 |
| Bolyai János Alapítvány | 18666083-1-13 |
| Vincellér Alapítvány | 19185552-1-13 |
| Érd Zenekultúrájáért Alapítvány | 18664256-1-13 |
| Pro Scola Et Juventute Alapítvány | 19184726-1-13 |
| Mátyás Király Alapítvány | 18678479-1-13 |
| Fenyves Alapítvány | 18689280-1-13 |
| Mesház Alapítvány | 18672655-1-13 |
| Kisherceg Gyermekalapítvány | 18675744-1-13 |
| Polihistor Alapítvány | 18691559-1-13 |
| Tündérváros Alapítvány | 18698381-1-13 |
| Hétszínvirág Alapítvány | 18683040-1-13 |
| Junior Haliday Sportegyesület | 18690792-1-13 |
| Mustármag Magyar Rákellenes Liga | 19653417-1-13 |
| Vörösmarty Mihály Gimnázium Alapítvány | 18673890-1-13 |
| Sportiskola Alapítvány | 19178972-1-13 |

Március 31. – Érdi nagytakarítás



Az érdi Nagycsaládok Egyesülete, valamint az Érdi Civelek felhívásához csatlakozott a Környezetvédő Egyesület és az érdi Tekergők is, amely szerint március 31-én – egy kellemes kirándulás keretében – szedjük össze annyi szemetet, amennyit tudunk.

A Tekergők azt kérik, hogy aki teheti menjen biciklivel, hiszen városunkban egyre inkább visszaszorul a kerekpározás a reális lehetőségekhez és az ésszerű, gazdaságos használathoz képest, illetve kiszorítja a – cseppet sem környezettudatos – autózás.

Két találkozási pontot javasunk:

1. a Riminyáki út, Tárnoki út kereszteződésénél a PLUSZ parkolója

2. Szepes Gyula Művelődési Központ parkolója

Az időpontot úgy rögzítjük, hogy a szemétszedés kezdetére – 10 órára – odaérjünk. A találkozási pontokon az útvonalat jól ismerő bringás várja a csatlakozókat és vezeti a csoportot a Fundoklia völgyig, és szükség szerint vissza. A haladást a kifizetése, inkább terebiciklikkel járható útvonalon tervezzük.

Aki csatlakozni akar, kérem jelezze számunkra a teker.go@freemail.hu email címen, vagy a Tekergőknek küldött iwiv üzenetben, itt:

<http://iwiv.hu/pages/user/userdata.jsp?userID=9739532>

Az érdi Önkormányzat Környezetvédelmi Bizottsága felhívja és kéri a városlakókat, hogy március 31-én szervezzünk takarítási napot, ki-ki a lakókörnyezetében.

Tegyük tisztábbá, rendezettebbé környezetünket!

AZ ÉRDI KÖRNYEZETVÉDŐ EGYESÜLET

FOTÓ-PÁLYÁZATOT HIRDET

MADARAK ÉS FÁK címmel.

Pályázhat bárki, saját alkotásával,
fekete-fehér vagy színes,

A4-es formátumú papír képpel,
amelyen madár vagy fa szerepel.

A elfogadott anyagokkal az Egyesület rendelkezik,
abból kiállítást rendez.

Eredményhirdetés és kiállításmegnyitó:

2007. május 10-én, 18 órakor a Madarak és Fák Napján.

Beküldési határidő: 2007. április 15.

Érdeklődni: 06-30-3282750-es telefonon.

Pályázat

Szelektív hulladékgyűjtés oktatása - a Kukatiúndér társasjáték kedvezményes áron való beszerzése Kiíró: Alter Játék Kft. Határidő: 2007. máj. 4. Pályázati felhívás KUKATÜNDÉR Szelektív hulladékgyűjtést bemutató logikai, készségfejlesztő társasjáték kedvezményes áron való beszerzésére.

Az Alter Játék Kft., a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által támogatott pályázatán a pályázóknak lehetőségük nyílik arra, hogy pályázónként 1 db KUKATÜNDÉR társasjátékot 990 Ft-os, a második játékot 2990 Ft-os, a harmadik és minden további játékot 4990 Ft-os bruttó áron megvásárolják a készlet erejéig. Az egy pályázónak elnyerhető mennyiség az összes pályázat kiértékelése után kerül meghatározásra. A játék eredeti ára 9990 Ft, a vételár kedvezményt a minisztériumi támogatás teszi lehetővé.

Pályázhat: oktatási intézmények és oktatással foglalkozó, vagy oktatási intézményeket támogató nonprofit szervezetek

A pályázat beadásának határideje folyamatos, a feladás végső határideje 2007. május 04-e.

A pályázati anyagnak tartalmaznia kell a pályázó nevét, székhelyét, számlázási címét, telefonszámát, faxszámát, és e-mail címét, az intézményvezető és a kapcsolattartó nevét, az érintett gyermekek létszámát, valamint egy rövid ismertetőt az intézmény eddigi és ezután tervezett környezeti nevelési programjáról.

A pályázati adatlap letölthető a <http://www.kukatunder.hu> weboldalról, ahol a játékkal kapcsolatban részletes információ is található.

A pályázatot postán az Alter Játék Kft. 2146 Mogyoród, Pf. 9 címre kérjük eljuttatni.

A pályázatok elbírálása beérkezési sorrendben történik.

A nyerteseket írásban értesítjük, a szállítás számlafizetés után, postai úton a pályázó költségére történik.

További információkért a 06-20-957-2059-es telefonszámon Gerlei Ferenc cégvezető hívható.



Honlapajánló: dendromania.hu

Magyarország legnagyobb famatuzsálemeit igyekezett összegyűjteni ezen a honlapon Pósfai György. Az összeállítás alapja a „Magyarország legnagyobb fái – Dendrománia” című könyv.

Dévai Szent Ferenc Alapítvány

Bankszámlaszám:

10300002-20145639-00003285

Közlemény: ebédlő tetőtere

Adószám: 18106802-1-41

(amennyiben adója 1%-át ajánlaná)

Az ócsai Madárvárta segítségre vár



Madárvárta a tűz előtt

Január közepén, a télre hiába várva, a média által „közelgő világvégeként” aposztrofált szélvihar elmúltával, új hír borzolta a hazai természetvédő és madarásztársadalmat: leégett Ócsán a madárvárta.

Az Ócsai Tájvédelmi Körzet sarkában, egy hajdani tőzgebánya szélén, közel 25 éve, dr. Csörgő Tibor vezetésével, fiatal madarászok és alkalmi segítők kezdték meg a kutatómunkát.

Az évek során egyre gyarapodtak mind létszámban, mind eszközökben, így madárvártájuk alkalmassá vált arra, hogy nagyobb gyűrűző táborokat szervezzenek, és később már külföldi csoportokat is fogadtak. A nyári táborokat sokan látogatták a környező országokból, valamint az Earthwatch nemzetközi hálózaton keresztül, a világ minden tájáról érkezett már dolgozni vágyó önkéntes.

Az első két évtizedben meglehetősen nomád körülmények között végezték a madárvonulás megfigyelésével kapcsolatos feladataikat. Viszonylag hamar vízhez jutottak (de az fogyasztásra a mai napig sem alkalmas), félig földbe épített, illetve földfeletti nádkunyhóik és szabadtéri konyhájuk is volt. Az időközben egyesületté alakult madarászcsoporthoz, főleg pályázati pénzekből, 2000-ben kezdte oktatóközpontjának építését, mely 40 fős előadótermet, laboratóriumot, vendégszobákat, fürdőhelyiségeket és gondnoki lakást foglalt magába. A 2002-ben átadott épület így minden itt folyó tevékenység magasabb szintű folytatását tette lehetővé. Évente, 80-100 fiatal vesz részt a munkában, ám az alkalmi látogatók, iskolai csoportok, természetjárók száma évente már 7-800 fő. Szívesen segítik az általános- és középiskolai csoportok gyakorlati és terepi képzését, a környezeti nevelők munkáját. A táborban végzett munka vezetői, irányítói egyetemisták, fiatal kutatók és tanárok.

A Madárvárta az elmúlt évtizedekben a hazai és környező országok hasonló tevékenységet folytató madarászainak egyik képzési helye volt. Kárpátaljai, erdélyi, vajdasági fiatalok rendszeresen részt vesznek a nyári táborokban. Nagyrészt a Madárvártán dolgozók vagy a vizsgálati módszereket itt elsajátítók közül kerülnek ki a nagyobb szabású külföldi (Szerbia,

Montenegró, Horvátország, Románia, Bulgária, Olaszország, Tunézia, Kenya, Szenegál, Mongólia, Görögország) madártani kutatómunkában résztvevők is. A hazai madarászok közel harmada valamikor „ócsai madarász” is volt.

A kutatómunka legnépszerűbb része a madárgyűrűzés, mely során a függőhálókkal befogott madarakat megjelölik, és felveszik a szükséges adatokat. A madárbefogás az év 180-200 napján folyik, főleg a nyári és őszi időszakokban. Minden hétvégén és iskolaszüneti napon dolgoznak, tavasszal egyhónapos, a nyár végén és ősszel, pedig négy hónapos, nagyobb szabású tábort is rendeznek.

A cél egy olyan monitoring létrehozása, amely egyebek mellett rámutat különböző fajok egyedszám- és arányváltozásának, valamint kor és ivarstruktúrájának, az egyedek kondícióváltozásának vizsgálata, a területhűség feltérképezése. 1999-től az adatgyűjtést – az Eötvös Loránd Tudományegyetem kutatóinak bevonásával – a vízkémiai paraméterekre, a vegetáció összetételére, néhány gerinctelen állatcsoportra és a



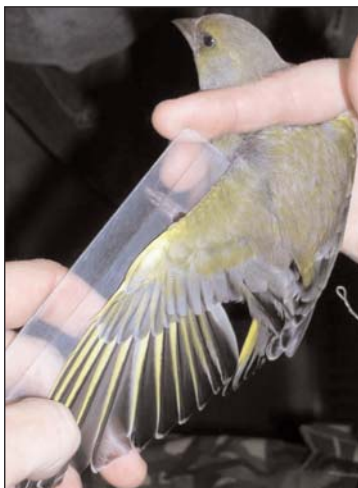
Madárvárta a tűz után

kisemlősökre is kiterjesztették. 2003-ban bekapcsolódtak egy új, a fészkelő állomány vizsgálatát célzó nemzetközi programba. Mindezen vizsgálatok a terület egyébként nehezen vagy csak nagy anyagi ráfordítással mérhető háttértényezőinek változását jelzik, ily módon felhasználhatók a lág működésének jobb megértéséhez, az esetleges természetvédelmi beavatkozások megtervezéséhez.

1983 és 2005 között 155 fajba tartozó, több mint 250 ezer madarat gyűrűztek meg a területen. Közel 130 ezer hazai és külföldi visszafogásuk volt. Kiemelendő madárritkaságok közé tartoznak az itt megfogott lazúr cinege, törpe sármány, vasszecsőrű fűzike, vándor fűzike, gatyás kuvik.

A Madárvárta és környékén való rendszeres jelenlét számottevő a fokozottan védett terület őrzésében, az esetleges károkozások megakadályozásában.

A területen a 70-es évek végéig tőzgebányászat folyt, ennek minden káros és maradandó hatásával. A csoport gyakorlati természetvédő tevékenysége nagyban hozzájárult ezek megszüntetéséhez, mérsékléséhez. Az évek során összeszedték a mindenfelé heverő hulladékokat, felszedték a kisvasút

**Adatfelvétel**

nyomvonalán a betontalpakokat. A vizes élőhely fenntartása, illetve a terület vegetációs mozaikosságának helyreállítása érdekében, a víz elfolyását megakadályozó földmunkákat végeztek, nyílt vízfelületeket, szegélyeket alakítottak ki, csökkentették a flóraidegen növényzetet.

Mára a lápvidéken szinte nyoma sincs a korábbi bányászati tevékenységnek, az őshonos növényzet az elmúlt 20 évben szinte teljesen vissza-

hódította a mesterséges tavakat és a csatornákat. Ezért is kerülhetett fel a terület a „Ramsari Egyezmény” nemzetközileg kiemelten fontos vizes élőhelyei közé.

A tudományos tevékenység során születő információk egyrészt publikációk formájában válnak nyilvánossá (több mint százötven magyar- és idegen nyelvű cikk, poszter, előadás), másrészt középiskolai versenydolgozatok, tudományos diákköri dolgozatok, egyetemi szakdolgozatok, doktori dolgozatok formájában összegződnek, illetve jelennek meg a szakmai nyilvánosság előtt. Az Egyesület tevékenysége az utóbbi időben többször is nyilvánosságot kapott az írott és elektronikus médiában.

A terepi munka, a megfigyelések sokszor eredményesebbek a fiatalok gondolkodás formálásában, mint az elmélet oktatás, ezért előzetes megbeszélés után érdemes ellátogatni a Madárvártára akár egyénileg vagy csoportosan. A látogatókat a madárgyűrés bemutatásával és diavetítéses előadással várta az Egyesület – amíg állt az épület.

Persze a kutatómunka nem állt meg, már a tíz másnapján, az értékmérés közben folyt tovább a madarászás. De a korszerű épület hiánya nagyon érződött, több program léte a gyűrűző- és oktatóközpont helyreállításától függ...

Ha már Ócsára ellátogattunk, akkor a Madárvártáról, a Turján Tanösvényen haladva – a láprétek- és erdők szélében – eljuthatunk az öregfaluba, ahol tájház várja a hajdani népi

**Madárfigyelő torony****Síralmas kép**

mesterségek iránt érdeklődőket. A tájház szomszédságában, az Ócsai Tájvédelmi Körzet élővilágát bemutató kiállítást is megtekinthetjük.

Itt emelkedik az ország egyik legismertebb temploma, amely a XIII. században, román stílusban épült. A három hajós és kereszthajós bazilika a premontrei szerzetesek számára épült, de a XVI. század második felétől a Református Egyház birtokában van. A több évszázados hanyattatások után, 1986-1994. között, szakszerűen feltárták és helyreállították az épületet, amelynek köszönhetően 1995-ben, az Europa Nostra díjat kapta meg.

A népi építkezés sajátos emlékeit őrzi az öreg-hegyi pincesor. A nyeregetős, szalmával, vagy náddal borított, ollóágas pincék egyszerűek. A földbe vájt nagy lejtésű gádoron – vagy „hordógurítón” – és a központi előtéren, az úgynevezett „sipin” keresztül lehet a pincetérbe jutni. Vannak egyágú pincék, de általában az anyapincéhez fiókpincék is csatlakoznak. Az itt érlelt borok könnyűek, selymes ízűek, de feltehetően nem ezekkel fogjuk bevenni a külföldi piacokat...

**Téli vendég a süvöltő**

Érdekes látnivaló még a kopjafás temető. A fejfák alakja, nagysága változó – a megformálásuknál alkalmazott elemek szimbolikusak: az elhunyt életkorát, családi állapotát, nemét, vagyoni helyzetét fejezik ki.

Inárcs felé haladva, fantasztikus éger-láperdőt láthatunk, míg ha Dabas felé indulunk a Vizes-erdőn át, akkor a „Selyemréti Tanösvény” segítségével ismerhetjük meg a láperdő különlegességeit. E vidék természeti életfeltételeit a Duna hajdani kalandozásának következményei teremtették meg. A Turjánvidéknek is nevezett terület gazdag élővilágát majd egy későbbi írásban mutatom be.

A titokzatos E-számok

Az élelmiszerek csomagolása sok titkot rejt. Az összetevők listája majdnem mindegyiken megtalálható, de sokszor megfejthetetlen formában, E-számokkal jelölve csak az egyes anyagokat.

Gondolkodott már azon, mi is bújik meg egy-egy szám mögött? Konkrétan kíváncsi valamelyik nevére, de csak a számát tudja? Írja be keresőnkbe, és mi megmutatjuk Önnek, mi rejtőzik a szám mögött!

Listázhatja ezeket a titokzatos anyagokat számuk szerinti sorrendben, de megnézheti a bizonyítottan káros hatásúakat is, ha a megfelelő listagombra kattint! Amennyiben az egyes kategóriák tagjaira kíváncsi, válasszon a lenti felsorolásból.

| | | | |
|---------------------------------------|--|----------------------------|---|
| Agydaganat | E137 | Hörgőgörcs | E110, E124, E137 |
| Ájulás | E121, E284, E508 | Idegrendszer károsító | E143 |
| Állatokban rákkeltő | E121, E407 | Irritáció | E220, E224, E280, E297, E315, E510, E926, E1201 |
| Allergia | E102, E132, E210, E223, E224, E320 | Kromoszómakárosodás | E127, E133 |
| Alzheimer kór | E173 | Légúti irritáció | E297, E315, E926, E1201 |
| Angioedema | E123 | Lymphoma | E129 |
| Aszpirin érzékenység esetén kerülendő | E210 | Májkárosodás | E320 |
| Asztma | E102 | Mellkasi fájdalom | E621 |
| Bélpanaszok | E121, E385, E472, E508 | Mellkasi nyomás | E124 |
| Bőrgyulladás | E104, E131 | Mutagén | E240 |
| Bőrirritáció | E224, E280, E315, E331, E332, E333, E510, E926 | Pajzsmirigydaganat | E102, E127 |
| Bőrkiszáradás | E422 | Patkányban rákkeltő | E132, E133, E236, E240, E466 |
| Csalánkiütés | E110, E123 | Szem irritáció | E297, E315 |
| Daganat | E102, E110, E127, E129, E137 | Tájékozódási zavar | E951 |
| Depresszió | E621 | Terhesség esetén kerülendő | E951 |
| Emésztési zavar | E338 | Vérvezetés | E385 |
| Emésztési zavarok | E339, E340, E341, E450 | Vesedaganat | E110 |
| Eszméletvesztés | E942 | Veseirritáció | E1201 |
| Fehérje a vizeletben | E236 | Vesekárosodás | E320, E385 |
| Fejfájás | E621, E951 | Vizeletsavanyító | E510 |
| Gyomorirritáció | E500 | | |
| Gyors szívverés | E621 | | |
| Hasmenés | E284 | | |

(Az itt található adatok forrása
Sass Bálint honlapja.)

EGYÜTT
1957 ÓTA



A Római Szerződés aláírásával 1957. március 25-én létrejött az Európai Unióba tartozó országok családja. Ma, fél évszázad elteltével, még jobban összetartozunk. Noha más-más anyanyelvet beszélünk és eltérő kulturális örökséggel, illetve hagyományokkal rendelkezünk, egységbe kovácsolnak közös értékeink: a szabadság, a demokrácia és a jogállamiság, az emberi jogok tisztelete.

Emlékezzen meg Ön is az EU 50. születésnapjáról és vegyen részt játékunkban!

Küldje el a helyes választ az alábbi kérdésekre a EUROPE DIRECT PEST MEGYEI EURÓPAI INFORMÁCIÓS PONT részére.

1052 Budapest Városház u. 7.

e-mail: eip.pest@euvon-al.hu

1. Hány ország írta alá a Római Szerződést?
2. Hány tagországa van jelenleg az Európai Uniónak?
3. Mióta tagja Magyarország az Európai Uniónak?

Az első 50 helyes megfejtést beküldőnek ajándékcsomagot adunk.

SZILÁNKOK

Svájcban a kenyérgabona 4/5-e Indiából származik, abból az országból, ahol százazrek éheznek; a francia halkereskedők azt mondják, az ipari módszerrel fogott tenger gyümölcse nem evésre való, hanem eladásra.

Romániában fél centes órabérért dolgoznak az asszonyok a hagymaföldeken, amelyet távoli országokba szállítanak tovább; Spanyolország legnagyobb üvegházás agrárvidéke nagyobb mint Luxemburg és Hollandia együtt – a világban mégis 5 percnként hal éhen egy gyermek.

A világ élelmiszertermelése és az élelmiszer elosztása katasztrofális szintre jutott. A 3000 kilométerről importált paradicsom olcsóbb mint a hazai; az ásványvíz ugyanolyan kereskedelmi értéket képvisel mint bármely más termék; a legtöbb élelmiszert szójjával dúsítják.

Hová vezet ez a folyamat?

Az emberiség élelmiszerellátása nem több mint néhány tucat multinacionális cég versengésének színtere?

MAGYAR RÁKELLENES LIGA ÉRDI SZERVEZETE

Ismerje fel időben! – Májrák

A májráknak ugyan nincsenek jellegzetes, félreismerhetetlen előjelei, ezért nehéz szűrni, de nagyon sokat lehet tenni a megelőzéséért.

Miután a tünetei - bizonytalan felső hasüregi fájdalom, hasfalón át is kitapintható duzzadt szerv, láz, étvágytalanság, hányinger, hirtelen fogyás, fáradékonyság, sárgaság - nem jellegzetesek, és a betegség viszonylag késői szakaszában mutatkoznak meg, szinte lehetetlen olyan jeleket felsorolni, amiből bárki időben gyaníthatná betegségét, hogy orvoshoz forduljon vele.

Vannak azonban olyan megelőző állapotok, amelyek elhanyagolva és kezelés nélkül idővel a máj rákos elfajulását okozhatják, így a megelőzésről érdemes szót ejteni. Minden olyan állapot - sejtelhalás, krónikus gyulladás -, amely fokozott regenerálódásra készíti a májsejteket, hosszú távon hajlamosíthat a rákra. Az androgén és ösztrogén hormonok tartós szedése is emeli a kockázatot. A legkorábbi diagnózisra, az 1-2 cm-es rákos góccok kimutatására az ultrahangos vizsgálat a legalkalmasabb. Ezért Japánban és Taiwanban, ahol a hepatitis B vírus fertőzöttség gyakorinak számít, ultrahanggal szűrik a lakosságot.

Aflatoxinok

Megfigyelhető, hogy a Föld trópusi, szubtrópusi éghajlatú területen, így Afrika és Ázsia egyes területein, valamint Észak- és Dél-Amerikában, Dél-Európában gyakoribb a hepatocelluláris karcinóma, mint máshol. Ennek oka az elfogyasztott ételek aflatoxin-tartalmában keresendő. Az aflatoxinok gombák, penészgombák, különösen az Aspergillus-fajok által termelt anyagok, amelyek különböző élelmiszerekben, elsősorban diófélékben, fűszerekben, gabonából készült ételekben fordulhatnak elő. A kis mennyiségben is karcinogén aflatoxinok elkerülésének legegyszerűbb módja, hogy semmiféle romlott és penészes ételt nem szabad elfogyasztani.

Alkoholos májkárosodás

Az alkohol, pontosabban az etilalkohol sejtmeleg, amit a szervezetben a májnak kell lebontania, éppen ezért nagy mennyiségben fogyasztva a máj elsősorban ellensége. Az leggyakoribb kezdő tünete a zsírmáj, a májsejtben túl sok halmozódik fel. A zsírmáj a szerv enyhe megnagyobbodásától eltekintve tünetmentes, csupán a májfunkció-vizsgálat jelezheti a kezdődő bajt. A zsírmáj szigorúan alkoholmentes étrenddel egy ideig még képes regenerálódni, ellenkező esetben előbb-utóbb visszafordíthatatlan májsugor alakul ki. Elkülönítése a zsírmájtól nem könnyű feladat, pontos diagnózis csak májbiopsziával állítható fel.

A közvetlen rákmegelőző állapot a májsugorból (cirrosis) alakul ki.

A hepatitis - májgyulladás

A hepatitist, a májgyulladást okozó vírusokat az ABC betűivel jelölik. Az A vírus okozta fertőzés tünetek visszamaradása nélkül, véglegesen gyógyul, nem válik krónikussá. A hepatitis B kórokozója testnedvekkel terjed. Általában magától gyógyul, ellenkező esetben azonban tünetmentes vírushordozás marad fenn, vagy krónikussá válik, ami májsugorrá, később alakulhat. Engerix-B néven ma már van rá oltás, ami a megelőzés legfontosabb eszköze.

A hepatitis C kórokozóját, az onkogén vírust 1989-ben fedezték fel, egyelőre nincs még ellene oltás. Vér útján terjed. Az általa okozott sejtpusztulással járó, krónikus májgyulladás nem minden esetben gyógyítható.

A szexuális úton való fertőződés igen ritka, de nem kizárt. A nemzetközi adatok szerint helytelen tűhasználat miatt az intravénás kábítószer-élvezők több mint felénél mutatható ki HCV fertőzöttség. A nem az előírásoknak megfelelően alkalmazott akupunktúra és tetoválás, testékszerek felhelyezése is rejt ilyen veszélyeket.

A véradásból származó vért Magyarországon 1992-óta ellenőrzik hepatitis C vírusra.

Onkogén vírusként, ha kezelés híján, vagy ha a kezelés nem bizonyul hatékonynak a cirrózisos betegek 1-4%-ában 10-20 év alatt (hepatocelluláris karcinóma) alakul ki.

www.hazipatika.com

A narancs héja mérgező

Nemcsak gombákat és élősködőket, hanem a Magyarországon betiltott DDT-t és rákkeltő vegyszereket is tartalmazhat a Magyarországra importált citrusfélék héja, ezért az Egészségtudományi Főiskola tanszékvezető tanára még a színes héj alatti fehér részt sem ajánlja fogyasztásra.

Hollóss Sándor emlékeztetett arra, hogy egyes nagyáruházakban a vásárlókat külön figyelmeztetik, hogy a citrusfélék héjai egészségre ártalmas, rákkeltő anyagokat tartalmazhatnak. Az Egészségtudományi Főiskola tanára közölte: trópusi országokban gomba- és baktérium ellenes gyógyszerekkel kezelik ezeket a gyümölcsöket, például DDT-vel - ezt a vegyszert Magyarországon már több évtizede betiltották. Hollóss Sándor hangsúlyozta: a vegyszerek felhalmozódnak a citrusfélék héjzatában, ezért a narancsnak és a mandarinnak sem a sárga, sem az alatta található fehér héját nem tanácsos fogyasztani.

Gombák és trópusi élősködők

Korábban a Semmelweis Egyetem Orvosi Mikrobiológiai Intézetének igazgatója arra hívta fel a figyelmet, hogy az Afrikából és Ázsiából importált nyers élelmiszerek felszínén olyan fertőzést okozó gombák vagy trópusi élősködők érkehetnek Magyarországra, amelyek elkerülik az élelmiszerellenőrök figyelmét. Hollóss Sándor szolt arról is, hogy a savas déligyümölcsök megváltoztatják egyes antibiotikumok és vérárvadástgátlók hatását, ezért nagy mennyiségben történő fogyasztásukat a kezelőorvossal is tudatni kell.

RSOE Havarria Információs Szolgálat

MUSTÁRMAG

Magyar Rákellenes Liga Érdi Szervezet

www.erdirakliga.fw.hu • erdirakliga@freemail.hu

telefon: 06-20-56-55-208

számlaszám: 12001008-00102329-00400001

kiemelkedően közhasznú egyesület

adománya 150 százalékát levonhatja az adóalapból

Lelkiségegy telefonszolgálat a 06-80-505-675

ingyenes zöld számon hétfőtől szombatig 9-21 óráig.

Sirius Állat – és Természetvédelmi Közhasznú Alapítvány
 Telefon: 06 30 276-6071 (Böjtös Andrea) • 06 30 910-6987 (Böjtös Éva)
 Email: siriusmail@freemail.hu • Bankszámlaszám: • 10403136-49534949-49521015



**MA-IS Szolgáltató -
Mérnök Bt.**

Tisztelt Cégvezető!

Vegye igénybe **ingyenes tájékoztató**nkat a vállalkozásokkal szemben támasztott **környezetvédelmi elvárásokról, jogszabályokról!**

További szolgáltatásaink:

- **Hulladék** nyilvántartások, bevallások,
- **Levegőminőség**-védelmi bevallások,
- **Vízminőség**-védelmi bevallások,
- **Környezetvédelmi szabályozások** elkészítése,
- **HACCP, ISO 9001, ISO 14001** rendszerek kiépítése.

Telefon: 70 312 98 34, 30 289 85 74
 e-mail: maiserd.bt@axelero.hu

Jogsegélyszolgálat

A Városvédő és Városépítő Egyesület minden héten pénteken 17 és 19 óra között **ingyenes jogi tanácsadást tart.**

Helyszín: Érd, Diósi út 4/1
(a Ritmus Áruház mellett, a vasút felőli bejárat)

Dr. Szabó Ferenc ügyvéd.

Tel.: 06 30 352-1275

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

TELEFON: 06-30-850-3047

SZENNYVÍZSZIPPANTÁS

DUGULÁSELHÁRÍTÁS, CSATORNATISZTÍTÁS

NAGYNYOMÁSÚ WOMA AUTÓVAL.

FÜLÖP SÁNDOR VÁRJA MEGRENDELÉSEIKET!

Telefon: 23-377-062, 06-20-9368-062

**Hirdetésével az érdi
Környezetvédő Egyesületet
támogatja!**

KONTÉNERES SZÁLLÍTÁS

sitt • kommunális hulladék • lomtalanítás
HÁZ – ÉS LAKÁSFELÚJÍTÁS

- ács, tetőfedő, bádogos munkák
- hő – és hangszigetelés • gipszkarton szerelés
- víz-, gáz-, gázkészülék és fűtészerezés
- burkolás, kőművesmunkák • festés, mázolás
- épületek és vasszerkezetek bontása
- gépi földmunka

I + M UNIVERSAL Bt.

2030 Érd, Kossuth L. u. 176.

Telefon: 06-20/386-7579, 06-30/254-5180,
 06-70/389-6874 • Fax: 06-23/362-939

GYÓGYÍTÓ, FRISSÍTŐ MASSZÁZS

Bozó Krisztián • Telefon: 06-20-911-0641

Ha ezt a hirdetést magával hozza,
 a 3. alkalom ingyenes!

HAGYOMÁNY, KÉZMŰVESSÉG, NÉPMŰVÉSZET

**Egyedi kerámiák igényes kivitelben,
 nagy választékban a készítőtől.**

SZÜCS LÁSZLÓNÉ keramikus

2030 Érd, Fürdő utca 32.

Telefon, fax: 06-23-374748



**ÖKOTÁRS
ALAPÍTVÁNY**

**A VÁROSVÉDŐ az ÖKOTÁRS ALAPÍTVÁNY
támogatásával jelenik meg. www.okotars.hu**